

Zarządzenie Nr 24/05
Wójta Gminy Jednoróżec
z dnia 5 lipca 2005 r,

w sprawie procedury przygotowywania i udostępniania mieszkańcom corocznego Informatora Budżetowego pt. "Skąd mamy pieniądze i na co je wydajemy"

Na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym / Dz.U.z 2001 r Nr 142 poz..1591 ze zm../ zarządzam, co następuje;

§ 1.

Ustala się procedurę przygotowywania i udostępniania mieszkańcom corocznego Informatora Budżetowego zgodnie z załącznikiem Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJTA
Michał Loren

Procedura przygotowywania i udostępniania mieszkańcom corocznego Informatora Budżetowego pt. "Skąd mamy pieniądze i na co je wydajemy"

Zasady Ogólne.

- §1. Informator Budżetowy "Skąd mamy pieniądze i na co je wydajemy" opracowuje Zespół do opracowania corocznego Informatora Budżetowego dla mieszkańców gminy, zwany dalej "Zespołem" powołany Zarządzeniem Nr 16)05 Wójta Gminy Jednoróżec z dnia 4 kwietnia 2005r
- §2..Procedura przygotowywania i udostępniania mieszkańcom corocznego Informatora Budżetowego określa zasady postępowania " Zespołu" w toku opracowywania i publikacji Informatora Budżetowego pt. "Skąd mamy pieniądze i na co je wydajemy".
- §3 Informator Budżetowy jest krótką informacją dla mieszkańców gminy, w której w sposób przystępny, zrozumiały przedstawione zostaną dane o planie dochodów i wydatków budżetu z ostatnich trzech lat, w tym w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

2. Przygotowywanie materiałów do corocznego Informatora Budżetowego pt. "Skąd mamy pieniądze i na co je wydajemy".

- §1. W terminie do 31 marca każdego roku "Zespół" wystosuje pismo do uczniów Publicznego Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Jednoróżcu o wypowiedzenie się przez nich oraz ich rodziców i bliskich nt, Jakie informacje chcieliby znaleźć w Informatorze Budżetowym.
- § 2 "Zespół" w terminie do 5 kwietnia każdego roku poinformuje mieszkańców gminy za pośrednictwem strony internetowej gminy o możliwości zadawania pytań na nurtujące ich sprawy finansowe, na które chcieliby uzyskać odpowiedź w corocznie wydawanym Informatorze Budżetowym. Pytania można składać do pracowników Urzędu Gminy w godzinach pracy Urzędu Gminy oraz wrzucać do urny znajdującej się w hollu Urzędu Gminy w Jednoróżcu w terminie do 15 kwietnia każdego roku.
- § 3. W terminie do 30 kwietnia każdego roku " Zespół "zbierze dane z komórki księgowości Urzędu Gminy o realizacji budżetu za poprzednie lata oraz o planie budżetu na bieżący rok.
- § 4. W terminie do 30 kwietnia każdego roku " Zespół" zbierze dane z komórki ewidencji ludności Urzędu Gminy o liczbie mieszkańców gminy z okresu ostatnich trzech lat.

3. Opracowywanie Informatora Budżetowego przez " Zespół "

- § 1. Przewodniczący Zespołu przekaze osobom wchodzącym w skład Zespołu Zarządzenie kierownika jednostki organizacyjnej powierzające odpowiedzialność za realizację zadania.
- § 2.. Przewodniczący Zespołu w porozumieniu z poszczególnymi członkami ustali harmonogram spotkań konsultacyjnych dotyczących prac w Zespole .

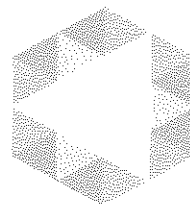
- § 3. W terminie do 30 kwietnia każdego roku "Zespół" dokona analizy zgłoszonych pytań oraz określi zawartość i formę Informatora Budżetowego
- § 4. W terminie do 30 maja każdego roku "Zespół" opracuje Informator budżetowy w układzie 3 -letnim przedstawiając najistotniejsze dane interesujące mieszkańców.
- § 5. W terminie do 5 czerwca każdego roku "Zespół" przekaże Informator budżetowy do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie na stronie internetowej gminy oraz na tablicy informacyjnej: w Urzędzie Gminy oraz na tablicach sołeckich.
- § 6. W terminie do 10 czerwca każdego roku "Zespół" przygotuje ankietę do mieszkańców gminy celem przeprowadzenia oceny reakcji mieszkańców nt. Informatora budżetowego.
- § 7. "Zespół" w terminie do 15 czerwca każdego roku udostępni dla mieszkańców gminy przygotowaną ankietę nt. Informatora Budżetowego na stronie internetowej oraz w Urzędzie Gminy
- § 8. Ostateczny termin zwrotu ankiet ustala się na dzień 30 czerwca każdego roku.

4. Postanowienia końcowe

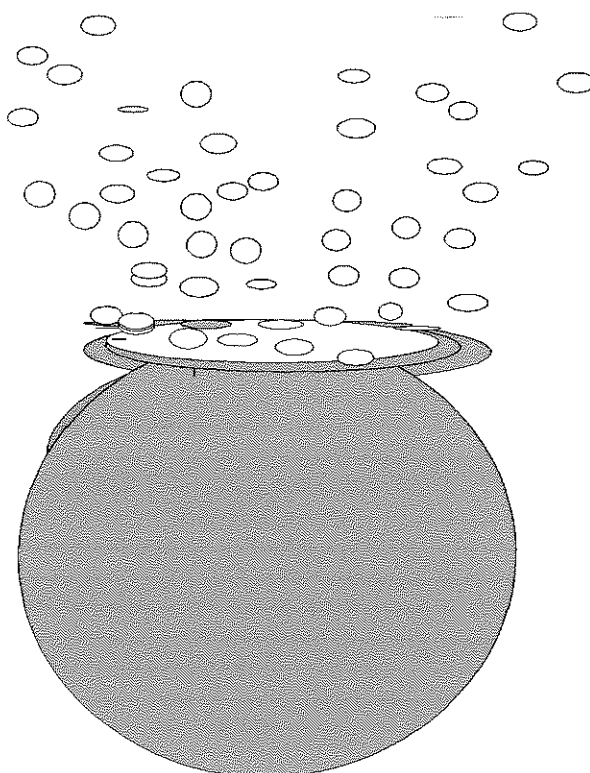
Przewodniczący Zespołu w terminie do 30 lipca każdego roku przygotuje i złoży Sekretarzowi Gminy sprawozdanie o zrealizowaniu zadania .

**Uczestnik akcji
Przejrzysta Polska**

Skąd mamy pieniądze ...

.... i na co je wydajemy

czyli

**BUDŻET GMINY
Jednoróżec na 2005 r**

Tą broszurą pragniemy przybliżyć Państwu zagadnienia gospodarki finansowej naszej gminy. Oprzemy się w niej na kwotach zaplanowanych w budżecie Gminy Jednorożec na 2005 rok.

Co to jest budżet?

Budżetem nazywamy zestawienie dochodów i wydatków dotyczących jakiegoś określonego czasu – na przykład miesiąca lub roku.

Budżet gminy jest dokumentem w którym zapisuje się finansowy i rzeczowy roczny plan działania gminy. Po jednej stronie wpisuje się dochody, natomiast po drugiej wydatki.

Jak tworzymy budżet gminy?

Aby utworzyć budżet, konieczne jest właściwe rozeznanie wszystkich potrzeb mieszkańców oraz podległych jednostek (Szkół Podstawowych, Gimnazjum, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Gminy, Przedszkoli, Gminnej Biblioteki Publicznej). Dlatego też w pierwszej kolejności kierownicy gminnych jednostek oraz kierownicy referatów Urzędu Gminy opracowują wstępny projekt budżetu do wykonania w danym roku. Również radni, sołtysi oraz każdy mieszkaniec mogą składać wnioski do projektu budżetu gminy. Mieszkańcy mogą zgłaszać wnioski do sołtysów lub u pracownika załatwiają sprawę w Urzędzie Gminy. Wszystkie te materiały prezentujące potrzeby mieszkańców składane są do Skarbnika Gminy w wyznaczonym przez Radę Gminy terminie, który oblicza kwoty dochodów gminy i sporządza zbiornicze zestawienie dochodów i wydatków. Zestawienie to trafia do Wójta Gminy, który na jego podstawie opracowuje projekt budżetu. Projekt budżetu przekazywany jest Przewodniczącemu Rady Gminy oraz wszystkim komisjom Rady Gminy. Opinie poszczególnych komisji brane są pod uwagę przez Wójta Gminy do sformułowania ostatecznej wersji projektu budżetu gminy. Budżet uchwała Rada Gminy do końca roku poprzedzającego rok budżetowy, tzn. do 31 grudnia. W przypadku nie uchwalenia budżetu w wymaganym terminie podstawą do prowadzenia gospodarki budżetowej w danym roku jest projekt budżetu. Za prawidłową gospodarkę finansową, która jest jawna, odpowiada Wójt Gminy.

Wyjaśniamy, że

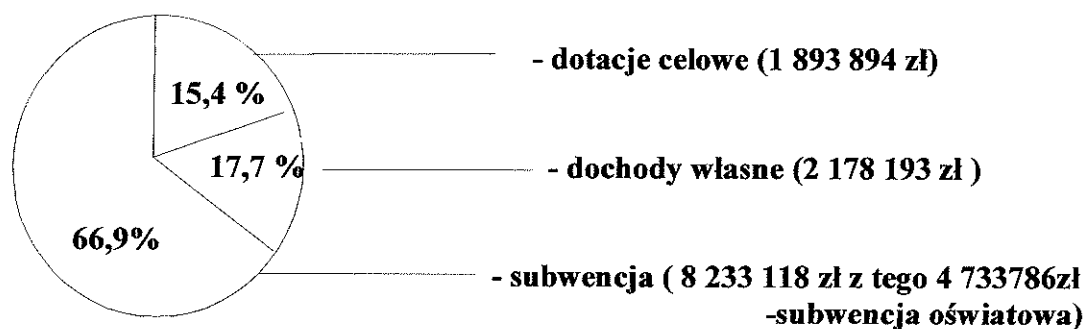
- zbiornicze zestawienie dochodów i wydatków – to zliczenie pieniędzy jakie gmina planuje mieć i co chce za nie zrobić.

Skąd gmina bierze pieniądze?

Najprościej mówiąc pieniądze gromadzimy sami albo je otrzymujemy.

Dochody gminy Jednorożec na 2005 r zostały ustalone w wysokości **12.305 205 zł**.

Prezentacja dochodów gminy Jednoróżec na 2005 r

Dotacja celowa ma określone przeznaczenie i nie wolno nam wydać jej na nic innego. Dotacje otrzymujemy od Wojewody lub innych instytucji.

Subwencja to rodzaj puli pieniężnej należnej gminie z budżetu państwa która może być swobodnie wykorzystana. Subwencje otrzymujemy z Ministerstwa Finansów.

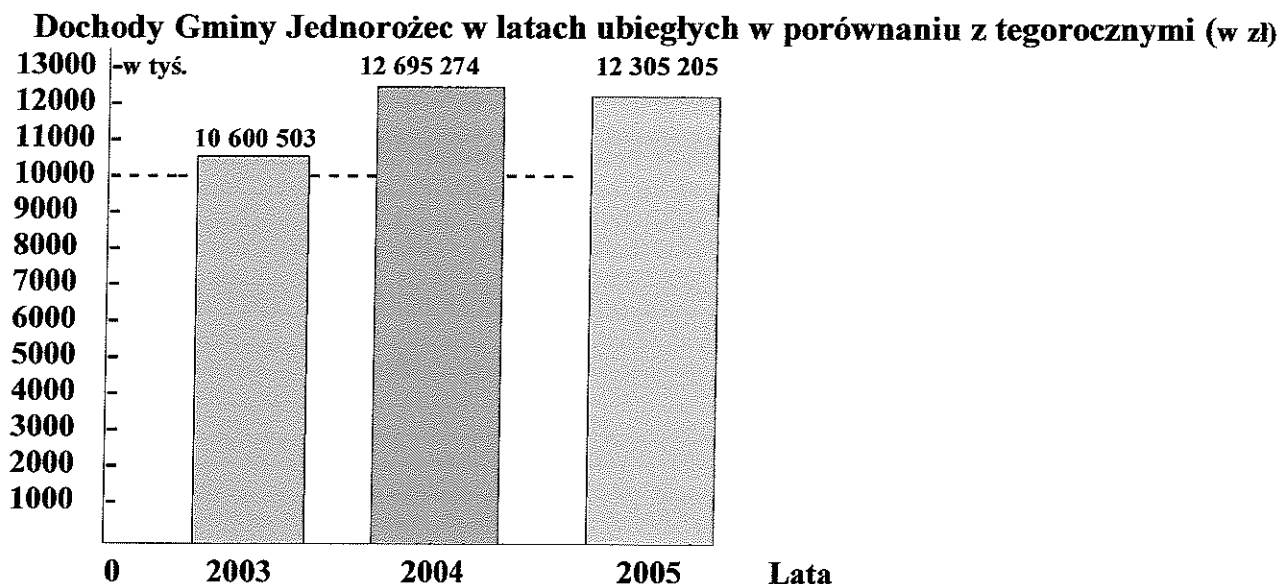
Dochody są to pieniądze, które planujemy pozyskać. Dochody własne gromadzimy na podstawie różnych ustaw sami albo otrzymujemy z Ministerstwa Finansów i Urzędów Skarbowych.

Dotacje celowe, to głównie dochody związane z :

- pomocą społeczną- **1 817 100 zł**,
- funkcjonowaniem administracji publicznej – **76 294 zł** przeznaczone na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników realizujących zadania rządowe zlecone gminie ustawami (dotyczy to: spraw z zakresu ewidencji ludności, dowodów osobistych, obrony cywilnej oraz melioracji),
- realizacją zadań z zakresu obrony cywilnej – **500 zł**.

Dochody własne to:

- **podatki w całości zasilające budżet gminy**- od nieruchomości, od środków transportowych, rolny, leśny, od spadków i darowizn, w formie karty podatkowej, czynności cywilnoprawnej- **892 200 zł**,
- **podatki częściowo zasilające budżet gminy** -podatek dochodowy od osób fizycznych i prawnych – **594 793 zł** ,
- **dochody z majątku gminy**-dochody z najmu lokali komunalnych,opłaty z tytułu dzierżawy, sprzedaż mienia komunalnego - **414 700 zł** ,
- **opłaty**- administracyjna, skarbowa, za zezwolenia na sprzedaż alkoholu ,targowa, od dokonania wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, za dostawę wody – **274 500 zł**,
- **inne dochody** - za wystawione specyfikacje, wpłaty za wydanie dowodu osobistego w wysokości 5% dokonanej wpłaty – **2 000 zł** .

Dochody z 2003 i 2004 roku są to dochody wykonane, natomiast dochody z 2005 roku są to dochody planowane, które mogą jeszcze ulec zmianom.

Na co gmina wydaje pieniądze?

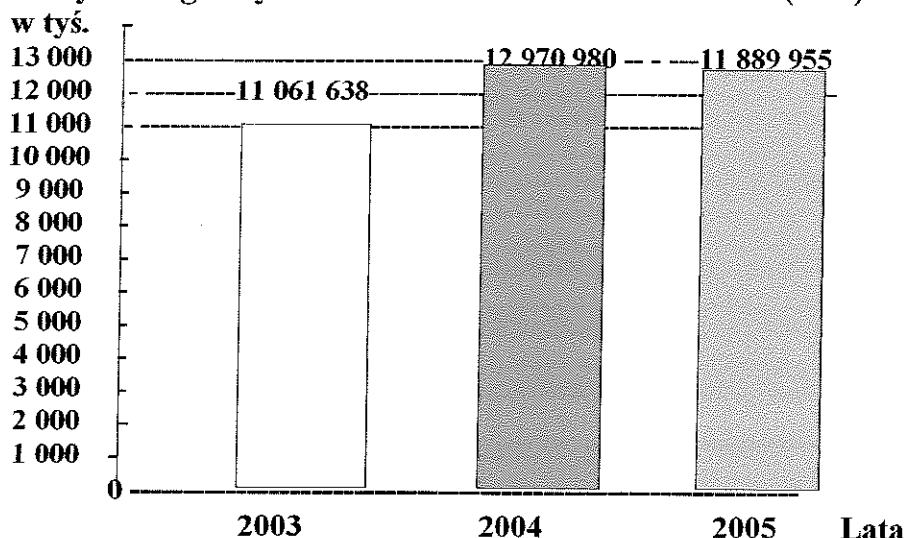
Planowane wydatki gminy na 2005 r (% /zł) przedstawiają się następująco:

- 57,2 % oświata i wychowanie – 6 805 644 ,
- 17,9 % pomoc społeczna – 2122 962,
- 9,2% urząd gminy(wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń, materiały biurowe, utrzymanie budynku) -1 099 178 ,
- 3,2% gospodarka odpadami -381 000,
- 2,8% rolnictwo, wodociągi i melioracja wodna – 333 498,
- 2,0 % drogi -243 000,
- 1,4% gospodarka komunalna (wydatki związane z zatrudnieniem pracowników w ramach robót publicznych) – 171 053,
- 1,1 % oświetlenie uliczne – 128 000,
- 1,0 % ochotnicze straże pożarne i obrona cywilna – 116 284,
- 1,0 % gospodarka gruntami i nieruchomościami - 118 583
- 0,7% kultura – 80 219, w tym: 50 000 dotacja dla bibliotek,
- 0,5 % rada gminy -56 500,
- 0,5 % kultura fizyczna i sport – 54 214
- 0,4 % ochrona zdrowia – 50 000,
- 0,3 % odsetki od zaciągniętych pożyczek 32 820,
- 0,2 % plany zagospodarowania przestrzennego, opracowania geodezyjne-25 000,
- 0,2 % obsługa bankowa – 25 000,
- 0,2 % wynagrodzenia za pobór podatków i diety dla sołtysów- 23 000,
- 0,1 % informatyka – 14 000,

- 0,1 % utrzymanie czystości i zieleni – 10 000,

Ogółem planowane wydatki gminy na 2005 r wynoszą - 11 889 955 zł

Wydatki gminy Jednorożec w latach 2003 – 2005 (w zł)

- 2003r - w przeliczeniu na 1 mieszkańca - 1 418,15 zł,
- 2004r - w przeliczeniu na 1 mieszkańca - 1 683,23 zł,
- 2005r - w przeliczeniu na 1 mieszkańca - 1 544,75 zł /planowane/

Wydatki na oświatę (57,2% całego budżetu) to:

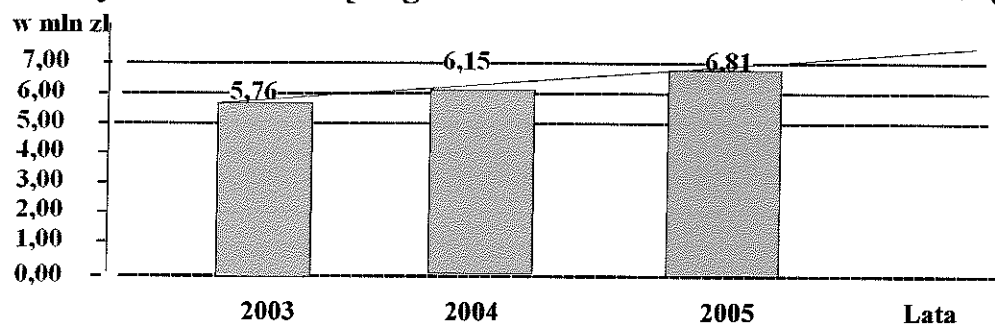
- środki z budżetu państwa (subwencja) – 4 733 786
- środki własne gminy - 2 071 858

O g ó ł e m – 6 805 644 zł z tego:

na inwestycje oświatowe - 687 088 zł

wydatki bieżące (wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń, materiały biurowe, utrzymanie szkół, przedszkoli oraz zespołu obsługującego szkoły) - 6 118 556 zł

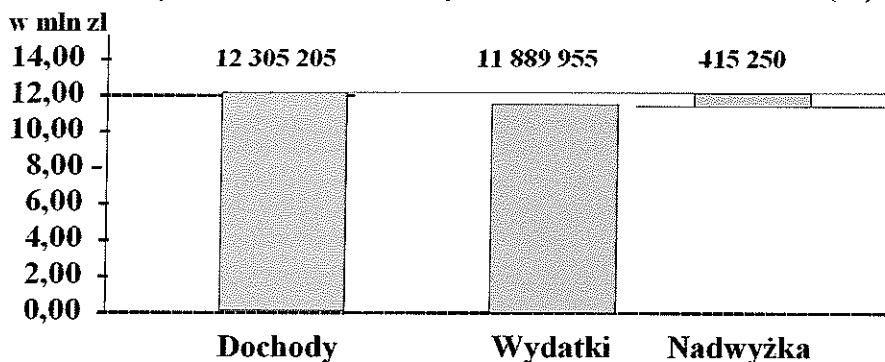
Wydatki na oświatę w gminie Jednorożec w latach 2003-2005 (w mln)

Jak widać na wykresie wydatki na oświatę corocznie wzrastają

Prezentacja Budżetu Gminy Jednoróżec na 2005 r (zł)

Nadwyżka w kwocie **415 250 zł** przeznaczona zostanie na spłatę zobowiązania wynikającego z zaciągniętych pożyczek z Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Otrzymane przez gminę pożyczki są w **50 %** umarzone

Oprócz dochodów i wydatków nasza gmina ma też przychody i rozchody.

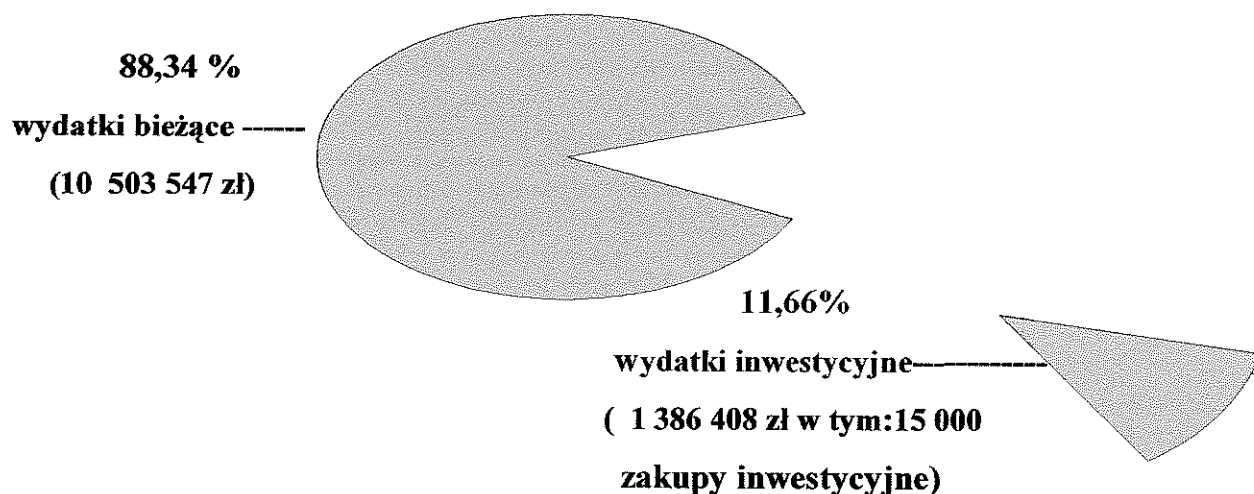
Przychody - to przede wszystkim zaciągnięte kredyty i pożyczki.

Rozchody - są to spłaty zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek.

$$\text{Przychody} + \text{Dochody} = \text{Wydatki} + \text{Rozchody}$$

Rada zaplanowała przychody w wysokości **237 000 zł** i rozchody w kwocie **652 250 zł** (spłata pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych i w 2005 r) Planowana kwota zadłużenia naszej gminy na **31.12.2005 r** wynosi **177 250 zł** tj. **1,44 %** i nie przekracza dopuszczalnej granicy zadłużenia, która wynosi **60 %** zaplanowanych na ten rok dochodów. Pożyczki są zaciągane wtedy, gdy gmina potrzebuje więcej pieniędzy niż posiada.

Ile z naszych wydatków przeznaczamy na inwestycje?

Tegoroczne zadania inwestycyjne gminy Jednoróżec to głównie :

- budowa wodociągu we wsiach Kob. Korysze, Czarzaste, Wólka,
- modernizacja drogi powiatowej Skierkowizna - Jednoróżec,
- modernizacja dróg gminnych,
- modernizacja ośrodka zdrowia w Żelaznej Rządowej,
- modernizacja budynku Urzędu Gminy,
- zabudowa samochodu gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Olszewce,
- budowa szkoły w Jednoróżcu (Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące)
- modernizacja Szkoły Podstawowej w Jednoróżcu,
- modernizacja Szkoły Podstawowej w Poloni,
- modernizacja Szkoły Podstawowej w Lipie,
- modernizacja Szkoły Podstawowej w Olszewce,
- modernizacja Szkoły Podstawowej w Żelaznej Rządowej,
- budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji w Jednoróżcu.

Zaciągnięte pożyczki gmina przeznaczy na realizację inwestycji. To dzięki inwestycjom mogą pojawić się w przyszłości dodatkowe dochody (np. zmniejszą się koszty ogrzewania budynków szkół dzięki ich ociepleniu, co w efekcie oznacza więcej pieniędzy na inne zadania).

Działalność gminy jest rejestrowana i sprawdzalna tak jak :

$$2 + 2 = 4$$

Mamy nadzieję, że w tym materiale znajdziecie Państwo odpowiedzi na Wasze pytania. Opracowanie to jest z założenia uproszczone. Z dokładnym budżetem Gminy Jednoróżec mogą się Państwo zapoznać w Urzędzie Gminy Jednoróżec /pokój nr1 na parterze/ oraz na stronie internetowej Urzędu www.jednorozec.pl .

Ankieta

badająca reakcje mieszkańców gminy po przeczytaniu broszurki nt. " Skąd mamy pieniądze i na co je wydajemy"

Czy informacje zawarte w broszurce są napisane językiem prostym, zrozumiałym, niespecjalistycznym

TAK

NIE

Czy wszystkie terminy specjalistyczne zostały wyjaśnione językiem przystępnym i zrozumiałym

TAK

NIE

Czy Pan/Pani po przeczytaniu broszurki wie w jaki sposób tworzony jest budżet?

TAK

NIE

Czy Pan/Pani po przeczytaniu broszurki wie jakie kwoty w budżecie wydawane są na szkoły, inwestycje, funkcjonowanie urzędu?

TAK

NIE

Czy z broszurki można się dowiedzieć gdzie mieszkańcy mogą uzyskać dodatkowe informacje na temat finansów jednostki?

TAK

NIE

Czy broszurka ma atrakcyjną formę graficzną?

TAK

NIE

Komentarz: .....
.....
.....
.....

Ankiety proszę wrzucać do urny znajdującej się w holu Urzędu Gminy na piętrze

Dziękujemy